

ผลงานการจัดการความรู้ พส. พัฒนางานเพื่อสังคมและสวัสดิการ (1 หน่วยงาน 1 KM)

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดมุกดาหาร

1. คณะทำงาน KM Team

1) นางจันทิรา ลาภมาก	ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครอง คนไร้ที่พึ่งจังหวัดมุกดาหาร	ประธานคณะทำงาน
2) นางสาวนลินี พันธุ์คุณ	เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมปฏิบัติงาน	คณะทำงาน
3) นางสาวทรัพย์สิน พันธุ์ศรี	นักพัฒนาสังคม	คณะทำงาน
4) นายธนิษฐ์ ผิวขำ	เจ้าพนักงานพัฒนาสังคม	คณะทำงาน
5) นางพุทธา กลางประพันธ์	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ	คณะทำงานและ เลขานุการ

2. หัวข้อประเด็นความรู้

กระบวนการการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตำบลหนองเอี่ยน และตำบลบ้านเหล่า อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

3. ที่มาของการจัดการความรู้

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดมุกดาหาร มีภารกิจในการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิและช่วยเหลือบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย คนเร่ร่อนไร้ที่พึ่ง ผู้กระทำการขอทาน และผู้ประสบปัญหาทางสังคม ให้มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ โดยอาศัยการประสานงาน อพม. เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนชุมชนอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน ตลอดจนการจัดการสวัสดิการชุมชนเพื่อดูแลคุณภาพชีวิตของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดชุมชนให้น่าอยู่ (Safety) มีความสุข (Smile) โดยทุกคนในชุมชนสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ (Smart) และเกิดเป็นสังคมแห่งความพอเพียง (Sufficiency) ซึ่ง อพม. ส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่จะรับอาสาปฏิบัติงานด้วยจิตบริการ มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยเหลือและให้การสงเคราะห์ทุกรูปแบบ การส่งต่อข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งถือว่ามีส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

4. วัตถุประสงค์

1) มีแนวทางการปฏิบัติงานของ อพม. ที่เป็นต้นแบบ สามารถนำไปใช้เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ อพม. ในพื้นที่อื่นภายในจังหวัดได้

2) หน่วยงานมีองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานและมีช่องทางในการส่งเสริม/การเสริมแรง ให้แก่ อพม. ให้มีแรงขับเคลื่อน/มีความภาคภูมิใจในการทำงาน

5. ขั้นตอนและวิธีการจัดการความรู้ (โดยละเอียด)

1) ประชุมคณะทำงาน KM Team และเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ เพื่อค้นหา 1 หน่วยงาน 1 KM โดยวิเคราะห์จากสถานการณ์ นโยบาย ประเด็น งานที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินงานในองค์กร

2) รวบรวม...

- 2) สํารวจ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลจากการปฏิบัติงานของ อพม.
- 3) จัดทำองค์ความรู้กระบวนการการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตำบลหนองเอี่ยน และตำบลบ้านเหล่า อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร ในรูปแบบ infographic จำนวน 1 แผ่น
- 4) การจัดเก็บองค์ความรู้ในรูปแบบ File เอกสาร และอินโฟกราฟฟิกสรุปองค์ความรู้ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ส่งเสริม อพม.ในพื้นที่อื่นในจังหวัด

6. รายละเอียดความรู้ องค์ความรู้

กระบวนการการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตำบลหนองเอี่ยน และตำบลบ้านเหล่า อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความเข้มแข็ง เพราะ อพม. ในพื้นที่ดังกล่าว เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่จะรับอาสาปฏิบัติงานด้วยจิตบริการ มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการช่วยเหลือเพื่อนบ้าน/คนในชุมชนของตนเองให้เข้าถึงสวัสดิการของรัฐ สามารถพึ่งพาตนเองได้ คนในชุมชนอยู่ดีมีสุข อพม. จึงมีความกระตือรือร้นในการเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้คนในชุมชนของตนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

7. วิธีการขยายผล การแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงาน KM ผ่านช่องทางต่าง ๆ

- 1) ประชาสัมพันธ์ผ่าน facebook องค์กร
- 2) จัดทำอินโฟกราฟฟิกสรุปองค์ความรู้ เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ส่งเสริม อพม. ในพื้นที่อื่นในจังหวัด เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่บุคคลในองค์กร และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

8. ระบุผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม/เชิงประจักษ์ (บุคคลากรใช้ KM เข้ามาทำงานอย่างไร)

- 1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ส่งผลให้การขับเคลื่อนภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วม ย่อมภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของงานและที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึก มีพลังในการขับเคลื่อนงานที่เป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน
- 2) การดำเนินงานของ อพม. เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด บุคลากรสามารถใช้ข้อมูลกระบวนการการทำงาน ของ อพม. นำมาพัฒนา ส่งเสริม เสริมแรง ให้มีการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย
- 3) กระบวนการการทำงาน ของ อพม. สามารถนำไปเป็น Model ในการทำงาน ของ อพม.ในพื้นที่อื่น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

9. ปัจจัยที่สนับสนุนความสำเร็จในการจัดการความรู้

- 1) การระดมสมอง และการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมกับคณะทำงาน
- 2) อพม. ในพื้นที่เป้าหมาย มีส่วนร่วม มีความสามัคคี มีจิตบริการและเสียสละ
- 3) ความเป็นธรรมทางสังคมและความเสมอภาค
- 4) การใส่ใจ ส่งเสริมคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

- 5) ความสามารถในการเข้าถึงความต้องการในพื้นที่รับผิดชอบ
- 6) มีการพัฒนาศักยภาพด้านทักษะ ความรู้ให้ทันสมัย
- 7) การสร้างความไว้วางใจ สร้างความไว้วางใจให้แก่ อพม.
- 8) การแก้ปัญหาของ อพม. ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย/ชุมชน ให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดี
- 9) ผู้นำเครือข่ายมีการสื่อสารที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในงานที่ได้รับมอบหมาย

10. ปัญหา/อุปสรรค ในการจัดการความรู้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลในการเลือกประเด็นในการจัดทำชุดความรู้ KM
- 2) ปัญหาในพื้นที่ที่มีความซับซ้อน อพม. ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ การประสานส่งต่อการให้ความช่วยเหลือ
- 3) เจ้าหน้าที่ และ อพม. ยังมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนไม่เพียงพอ ทำให้การเชื่อมโยงในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายไม่เป็นไปตามความต้องการ
- 4) ระยะเวลาเตรียมการในการจัดการความรู้มีจำกัด ส่งผลให้คณะทำงาน KM Team ไม่มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมเพื่อมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการความรู้

11. การประเมินการจัดการความรู้ KM ของหน่วยงาน (ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานในการนำองค์ความรู้ไปใช้)

- 1) หน่วยงานมีการประเมินตนเองเรื่องการจัดการความรู้ เพื่อให้ทราบถึงความพร้อมหรือความต้องการของหน่วยงานและบุคลากรนำความรู้ไปพัฒนาและเชื่อมโยงการทำงานกับ อพม. เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย
- 2) หน่วยงานมีการประเมินผลสำเร็จของการจัดการความรู้ “กระบวนการการทำงานของ อพม.” เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม เพื่อนำปัญหาอุปสรรคมาปรับและพัฒนาให้มีคุณภาพเพื่อเป็น Model ในการปฏิบัติงานของ อพม.

12. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการจัดการความรู้

- 1) คณะทำงาน KM Team ควรมีเครือข่ายผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานฯ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลายมุมมอง
- 2) ควรมีระยะเวลาในการเตรียมการ, การดำเนินการ ที่มีความเหมาะสม เพื่อส่งให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพ นำไปใช้ได้อย่างเห็นผลเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

“กระบวนการการทำงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ตำบลหนองเอี่ยนและตำบลบ้านเหล่า อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร”

